

rovnávacího řádu. Tento výrok odporoval by zásadám výše uvedeným, a jest proto nepřipustným. Tím padá právní podklad opoziční žaloby. Jelikož předpisy vyrovnávacího řádu o započtení platí jen po dobu vyrovnávacího řízení, bylo odvolání částečně vyhověti a žalobu pouze pro tentokráte zamítnouti.

Čís. 2484.

**Povinnost k náhradě škody pro opožděné vrácení kupní ceny za po-
měrů, za nichž přímá výplata nebyla možnou. Rozhodným jest den, kdy
peníze byly řádným způsobem poukázány, nikoliv den, kdy kupitele
došly.**

(Rozh. ze dne 10. dubna 1923, Rv I 1374/22.)

Žalobce koupil od žalované vídeňské firmy krupony za libry šterlingů a poukázal jí kupní cenu v Krak. Ježto žalovaná smlouvy nesplnila, žaloval o náhradu škody jednak pro nesplnění smlouvy, jednak pro ztrátu na kursu opožděným vrácením předem zaplacené kupní ceny. Pro-
cesní soud první stolice v onom směru žalobu zamítl, v tomto směru jí vyhověl a odůvodnil vyhovující část takto: Dopisem ze dne 16. prosince 1919 prohlásil žalobce, že pro případ, že by nebylo docíleno kursu nejvýše 550, disponuje složenou částkou 469.000 Kr., a dopisem ze dne 31. prosince 1919 žádal vrácení téhož obnosu ovšem v korunách československých, s úroky a útratami. Dopisem ze dne 5. ledna 1920 projevila žalovaná ochotu, že vrátí složených pro ni 469.000 K r. ihned, jakmile žalobce prohlásí, že na zboží nereflektuje. Té doby věděla však již z dopisu ze dne 16. prosince 1919, na nějž reagovala dopisem ze dne 20. prosince 1919, že žalobce za vyšší kurs než 550 K r. převzít nechce. Rozhodla-li se tedy již 5. ledna 1920, že složenou úhradu žalobci vrátí, měla tak učiniti ihned. Žalovaná vrátila však 422.100 K r. až 4. února 1920 a zbytek 46.900 K r. až 12. února 1920. Za toto prodlení strana žalovaná jest zodpovědná a proto dle §u 1295 obč. zák. povinna nahraditi žalobci škodu prodlením tím vzešlou. Škoda tato sestává jednak z 6% úroků z prodlení z částky 422.100 K r. za dobu od 5. ledna 1920 — 4. února 1920 = 2110.50 K r. a z částky 46.900 K r. za dobu od 5. ledna 1920 do 12. února 1920 (§ 1333 obč. zák. a čl. 287 obch. zák.), jednak z rozdílu v kursu rak. korun dne 5. ledna 1920 a dne 3. února 1920 (12. února 1920). O-
v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalované, zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolací soud souhlasí s názorem odvolacího soudu, že žalovaná strana, jakmile projevila ochotu, vrátiti žalobci kupní cenu, měla tak učiniti bez zbytečného odkladu, a že ručí proto žalobci za škodu, vzniklou opožděným vrácením kupní ceny, souhlasí dále i v tom, že škoda ta záleží v rozdílu kursovní hodnoty peněz i v úrocích z prodlení, a že

nárok na náhradu této škody zahrnut je v žalobním nároku, ač žalobce uplatňuje jiný důvod náhradní (čl. 355 a 356 obch. zák.), ježto v obou případech jde o náhradu škody, vzniklé prodlením žalované strany. Jiná jest otázka, kdy stalo se vrácení peněz skutkem, zda teprve výplatou jich k rukou žalobcovým, či již poukazem jich. Odvolací soud pokládá za rozhodnou výplatu peněz, dovolací soud s ním nesouhlasí, shledává tento názor nesprávným posouzením věci po stránce právní. Přímé placení peněz nebylo vzhledem k různým bydlístím stran a valutovým předpisům možné, bylo proto nutno k výplatě peněz v cizí valutě použiti prostřednictví peněžních ústavů. Odvolací soud shledává proto právem prodlení žalobcovo při výplatě kupní ceny v tom, že ji pozdě poukázal, a ne v tom, že peníze došly pozdě žalované strany. Výplata peněz nemohla následovati bezprostředně po jich poukazu, toto meziobí nespadá však na vrub strany, jež peníze poukázala, pokud jen poukaz stal se řádným způsobem. Uvážiti je dále, že žalovaná strana nebyla hned zpočátku povinna, vrátiti kupní cenu, v prodlení vzhledem ke kupní smlouvě byl žalobce, a ne ona. Rozhodla-li se žalovaná strana pro vrácení kupní ceny, převzala tím jediné povinnost, poukázati žalobci kupní cenu v čas a řádným způsobem. Nezáleží dále na tom, kdy peníze žalobce došly, pokud nestalo se tak následkem poukazu daného v nevhodnou dobu anebo nesprávným způsobem, čehož však žalobce netvrdil. Ručí proto žalovaná v první řadě pouze za dobu, jež uplynula mezi dopisem jejím z 5. ledna 1920 a poukazem peněz, a je podle dne poukazu čítati jak rozdíl na kursu, tak i úroky z prodlení, jež bude vypočísti též podle kursu dne poukazu. V druhé řadě bude uvažovati o tom, zda poukaz stal se správně či zda žalovaná opomenutím náležitostí poukazu nezavinila aspoň částečně průtah výplaty peněz. Uvedené skutečnosti nebyly probrány, zejména nebyla zjištěna doba poukazu peněz. Bez tohoto zjištění nelze ve věci rozhodnouti a je proto nutno řízení doplniti v naznačeném směru. Bylo proto zaříditi další podle §u 510 c. ř. s.

Čís. 2485.

Převzal-li kupitel nemovitosti knihovně zajištěný dluh prodatele, aniž by věřitel byl prohlásil, že přijímá kupitele za dlužníka, ručí prodatel za to, že věřitel na něho nedokročí. Lhostejno, že kupitel nemovitost zatím dále zcizil a že věřitel vymohl si právoplatný rozsudek proti prodateli a vedl na něho exekuci, jen když pohledávka nebyla dosud prodatelem zaplacená.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1923, Rv I 1401 22.)

Žalovaný koupil od žalobce nemovitost a převzal k zúročení a zaplacení pohledávku Idy E-ové, vtělenou na koupené nemovitosti. Věřitelka nebyla o převzetí dluhu vyrozuměna. Po splatnosti pohledávky vysoudila Ida E-ová proti žalobcům spor o zaplacení pohledávky. Žalobě prodatelu na kupitele, jenž byl zatím nemovitost dále zcizil, by zaplatil dluh Idě E-ové, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Rozhodnutí rozepře